

28.1.2026

Parlamentaarisen kuntien tulevaisuustyön työryhmän sihteeristö

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut sihteeristön parlamentaariselle kuntien tulevaisuustyön työryhmälle.

Toimikausi pp.2.2026 – 18.12.2027

Tausta Kuntien rooli ja tehtävät ovat muuttuneet TE-palveluiden sekä sosiaali-, terveys ja pelastuspalveluiden uudistusten myötä. Kuntien tehtävissä korostuvat nyt aiempaa vahvemmin sivistys ja opetus, työllisyys, elinvoiman edistäminen, alueensa kehittäminen ja alueellisen talouskasvun tukeminen. Nämä kaikki ovat merkittäviä suomalaisen yhteiskunnan perustehtäviä.

Samaan aikaan suomalainen yhteiskunta muuttuu nopeasti, ja sitä haastavat monet yhtäaikaiset ja monimutkaiset ongelmat. Ihmisten palveluista vastaavat kunnat ovat jo nyt hyvin erilaisessa tilanteessa ja erilaisten haasteiden edessä. Väestökehitys, julkisen talouden tilanne, elinkeinorakenteen ja palvelutarpeiden muutokset haastavat kuntien tilannetta ja palvelujen järjestämistä kuntalaisille. Väestö vähenee ja vanhenee erityisesti maakuntien reuna-alueilla, ja tulevaisuudessa kehityksen ennustetaan kiihtyvän. Syntyvyyden lasku pienentää lapsi-ikäluokkia ja haastaa koulutuspalveluiden järjestämisen edellytyksiä yhdenvertaisesti kaikkialla maassa. Se myös pienentää väestöä menettävien kuntien veropohjaa ja investointien ennakoivan suunnittelun merkitys kasvaa. Toisaalta kaupunkien kasvu asettaa etenkin maakuntien keskuskaupungeille ja suurille kaupungeille toisenlaisia, kasvun vastaanottoon ja esimerkiksi segregaatian hallintaan liittyviä haasteita. Suurissa kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla väestönkasvu lisää palvelutarvetta ja investointipaineita. Kuntien taloudelliset tilanteet voivat vaihdella myös saman kuntakokoluokan sisällä. Kuntatalouden näkymät ovat kuitenkin haasteelliset lähes koko kuntakentälle.

Kaikki nämä olosuhteiden muutokset ja kuntien eriytyminen vaikuttavat tulo- ja menokehitykseen ja palvelujen järjestämisen yhdenvertaisuuteen sekä haastavat kuntien kykyä suoriutua niille säädetyistä tehtävistä. Muutos on vääjäämätön ja merkittävä niin väestöään menettävissä kunnissa kuin kasvavissa kaupungeissakin. Olosuhteiden eriytyminen vaikuttaa myös henkilöstön saatavuuteen, kuntien elinvoimaan ja paikallisdemokratian toimintaedellytyksiin.

Kuntien tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi on tärkeää käydä kokonaisvaltaista keskustelua kuntien tulevaisuudesta.

Tavoite

Tulevaisuustyön tavoitteena on parlamentaarinen työskentely siitä, minkälainen kuntaperusteinen järjestelmä pystyy kestävästi ja vaikuttavasti edistämään Suomen kuntalaisten toimivia palveluita myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda yhteistä ymmärrystä kuntien tilanteesta ja tulevaisuuden kehityssuunnista, muodostaa tältä pohjalta näkemys kuntien palvelulupauksesta sekä hakea suuntaviivoja seuraavalla vaalikaudella käynnistettävien, kuntia koskevien uudistusten pohjaksi.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on käydä läpi ja muodostaa tilannekuvaa ja kehityssuuntia sekä valmistella suuntaviivoja eri toimenpidevaihtoehdoille. Työtä tulee tehdä huomioiden kuntien kestävyys ja olosuhteiden kehitys väestön, talouden ja tehtävien hoitamisen kannalta. Työssä käsiteltäviä teemoja ovat ainakin kuntien taloudellinen tilanne ja kestävyys, kuntien vastuulla olevat lakisääteiset palvelut ja yleisen toimialan tehtävät, palvelulupaus, erilaistuminen, demokratia ja kuntien itsehallinto, kuntien välinen yhteistyö ja kuntarakenne sekä hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön tavat ja yhdyspinnat sekä valtion kuntiin kohdistama ohjaus.

Työryhmä toimittaa väliyhteenvetonsa joulukuussa 2026 ja johtopäätöksensä ennen toimikauden päättymistä syksyllä 2027.

Sihteeristön tehtävänä on valmistella ja tukea työryhmän työtä.

Organisointi

, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
 , valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, valtiovarainministeriö
 jäsen, maa- ja metsätalousministeriö
 jäsen, oikeusministeriö
 jäsen, opetus- ja kulttuuriministeriö
 jäsen, sosiaali- ja terveysministeriö
 jäsen, työ- ja elinkeinoministeriö
 jäsen, ympäristöministeriö
 jäsen, Suomen Kuntaliitto ry

jäsen, Suomen Kuntaliitto ry
 jäsen, Suomen Kuntaliitto ry

, valtiovarainministeriö, tekninen sihteeri
 , valtiovarainministeriö, tekninen sihteeri

Sihteeristö voi kuulla asiantuntijoita ja sidosryhmiä työssään.

Kustannukset

Sihteeristön työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio vastaa omista valmistelu- ja muista kustannuksistaan. Mahdolliset muut sihteeristön työskentelyn edellyttämät kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenomomentilta 28.01.01.

Nimike	Etunimi Sukunimi
--------	------------------

Nimike	Etunimi Sukunimi
--------	------------------

Liitteet

Jakelu

Päätöksessä mainitut
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Oikeusministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Valtiovarainministeriö
 Ympäristöministeriö
 Suomen Kuntaliitto ry

Tiedoksi